

Hur tillgängliga är EU:s medlemsstater

Undersökning av medlemsstaternas regeringars och parlaments webbplatser.

Uppdragsgivare:	Stiftelsen Funka
Vår referens:	Stefan Johansson Stefan.johansson@fukanu.se 0708-23 10 64

Bakgrund

Behovet av rekommendationer för hur Internetsidor ska utformas för att vara tillgängliga för så många användare som möjligt identifierades redan i början av 90-talet. I maj 1999 slog WAI (Web Accessibility Initiative)¹ som är en underorganisation till W3C (World Wide Web Consortium)² fast riktlinjerna WCAG 1.0 (Web Content Accessibility Guidelines)³. Dessa riktlinjer har sedan utgjort basen för nästan allt tillgänglighetsarbete världen över.

EU har upprepade gånger de senaste åren slagit fast behovet av tillgängliga offentliga webbplatser. Det finns en rad beslut om att medlemsstaterna ska jobba för att ha tillgängliga webbplatser. EU hänvisar redan i "eEurope 2002"⁴ till WCAG när det gäller arbetet med tillgänglighet. Det är dessa riktlinjer som medlemsstaterna ska sträva efter att uppfylla när det gäller offentliga webbplatser. Med tanke på att detta dokument kom ut redan 2000 måste man säga att medlemsstaterna har haft god tid på sig att möta rekommendationerna i WCAG. Andelen offentliga webbplatser som inte byggts om sedan 2000 bör vara mycket liten.

Det är medlemsstaternas regeringar och parlament som styr över respektive land och det är därmed även centralt att deras webbplatser uppfyller de krav som EU bestämt ska gälla för offentliga webbplatser. Därmed är det centralt att regeringarnas och parlamentens webbplatser uppfyller riktlinjerna i WCAG.

Denna undersökning har genomförts med medfinansiering från Handisam.

Tidigare undersökningar

Vi har inte hittat någon tidigare undersökning av detta slag. Närmast kommer en brittisk undersökning som under 2005 testade 436 av de dåvarande 25 medlemsstaternas offentliga webbplatser. Undersökningen begränsades dock till att enbart mäta prioritet 1 inom WCAG 1.0. Undersökningen leddes av Royal National Institute of the Blind (RNIB)⁵ och utfördes i samarbete med AbilityNet, Dublin City University och Socitm Insight (som RNID står bakom).

Undersökningen bestod dels av en enkät del och dels av tester där webbplatserna utvärderades mot WCAG 1.0. Resultatet visade att enbart 3% av de 436 testade webbplatserna kunde sägas uppfylla WCAG, prioritet 1. Ytterligare 27% av webbplatserna kan möjligen uppfylla, eller vara nära att uppfylla WCAG, prioritet 1.

Undersökningen finns att läsa på:

<http://archive.cabinetoffice.gov.uk/e-government/resources/eaccessibility/index.asp>.

Enligt vår mening är det inte tillräckligt att en webbplats uppfyller enbart prioritet 1 i WCAG. Sådana webbplatser har fortfarande så allvarliga tillgänglighetsbrister att webbplatsen i praktiken inte fungerar tillfredsställande för personer med olika funktionshinder.

¹ www.w3.org/wai

² www.w3.org

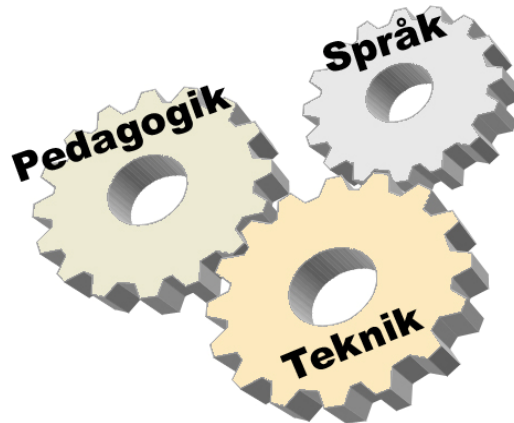
³ www.w3.org/WAI/intro/wcag.php

⁴ http://ec.europa.eu/information_society/europe/2002/action_plan/index_en.htm

⁵ www.rnib.org.uk

Tillgänglighet

Tillgänglighet kan delas in i tre underkategorier, teknisk, pedagogisk och språklig tillgänglighet. För att en så stor del av användarna som möjligt ska kunna ta del av informationen på webbplatsen är det väsentligt att alla dessa tre delar är säkrade.

En vanlig missuppfattning är också att tillgänglighet enbart handlar om ”funktionshinderanpassning”. Detta är en grav förenkling. I arbetet med att göra webbplatser tillgängliga utgår vi visserligen från de användare som har störst behov, vilket oftast är funktionshindrade, men arbetet gagnar inte bara denna grupp utan alla besökare. Grupper för vilka detta arbete är väsentligt är exempelvis äldre och arbetskadade.

Teknik

Den tekniska tillgängligheten har alltid varit grunden för tillgänglighetsarbetet. Brister i den tekniska tillgängligheten drabbar framförallt användare som har behov av ett eller flera hjälpmedel för att ta del av informationen och tjänsterna på Internet.

WCAG 1.0 är i huvudsak inriktad på att säkra den tekniska tillgängligheten. Det finns dock även riktlinjer som, om än något vagt, adresserar de båda övriga områdena.

Pedagogik

Pedagogisk tillgänglighet handlar om hur webbplatsen hjälper användaren att förstå var denne är, hur man tar sig vidare, var man kan hitta den information man söker och hur man kan använda de tjänster som erbjuds. Det spelar ingen roll att den tekniska tillgängligheten är på plats om användaren ändå inte förstår hur webbplatsen fungerar eller inte hittar rätt information.

Språk

Språklig tillgänglighet handlar om hur webbplatsens språk, i innehållet, men även i menyer och instruktioner. Språket ska vara riktat till besökaren och relativt enkelt.

Undersökningar av tillgänglighet

Det är lättare att mäta teknisk tillgänglighet än de båda övriga delarna. Dels är riktlinjerna i WCAG tydligare när det gäller tekniska aspekter och dels kan dessa ofta kvantifieras på ett annat sätt än de mjukare delarna: pedagogik och språk. Detta gör att många tillgänglighetsundersökningar i huvudsak är inriktade på den tekniska tillgängligheten. Eftersom detta även är grunden i tillgänglighetsarbetet är det även en lämplig inriktning, åtminstone inledningsvis. Vi får dock inte glömma de båda andra delarna.

Denna undersökning

Det finns en rad olika avväganden och bedömningar som måste göras vid den här typen av undersökningar. En sådan rör vad som ska ingå i undersökningen, både vilka sidor och vilka undersökningspunkter. Vi har i denna undersökning valt att avgränsa oss till de vanligaste sidorna på webbplatsen och vi har valt att inte inkludera eventuella, avvikande gränssnitt som kan finnas i en del avdelningar på webbplatsen. Det kan exempelvis röra sig om miniwebbplatser dör besökaren i ett nytt gränssnitt kan vandra runt i parlamentet, det kan röra sig om presidentens egen webbplats (men under samma domän som regeringens) osv.

Undersökta punkter

Eftersom EU hänvisar till WCAG 1.0 i tillgänglighetsarbetet är det dessa riktlinjer som måste ligga till grund för undersökningen. De bör också appliceras så nära grundtanken med dem som möjligt. Vi har valt ut sådana riktlinjer som uppfyller följande kriterier:

- **De är i hög grad relevanta även i dagsläget.** Eftersom en WCAG 1.0 skrevs under 90-talet har mycket hänt sedan de lanserades, en del riktlinjer är inte lika relevanta idag som de var då. Vi har utifrån vårt arbete gjort bedömningar kring vilka riktlinjer som fortfarande är i hög grad relevanta.
- **De kan enkelt mätas.** För att undersökningen ska bli så rättvis som möjligt och för att den ska kunna upprepas av andra aktörer så måste de undersökningspunkter vi inkluderat kunna mätas på ett enkelt sätt.
- **De är inte beroende av betraktarens möjlighet att läsa texten.** Av tidsskäl har vi inte haft möjlighet att bedöma språket på webbplatserna. Vi kan därför inte avgöra om alt-texter, länktexter och innehåll är korrekt skrivet. Vi har även avstått ifrån att bedöma dessa aspekter på webbplatser vilka är författade på ett för oss bekant språk. Detta gör exempelvis att vi undersöker om bilder har alt-texter, men inte om dessa är korrekta så vida de inte är uppenbart felaktiga (exempelvis utformade så som " ", "image" eller "57 kb").
- **De indikerar om den som utvecklar webbplatsen aktivt arbetar med tillgänglighetsfrågor.** De utvalda punkterna är sådana som, om webbplatsen får godkänt, pekar på att man aktivt arbetar med att förbättra webbplatsens tillgänglighet.

WCAG Prioritet 1

1.1 Se till att tillhandahålla ett textalternativ för varje element som inte är text (exempelvis via "alt", "longdesc", eller i innehållet i elementet). Detta innefattar: Bilder, grafiska representationer av text (inklusive symboler), klickbara bilder, animeringar (exempelvis animerade GIF filer), appletprogram (applets) och andra program, bokstavsbilder ("ascii-art"), ramar (frames), bilder som används som listmarkörer, positioneringsbilder (spacers), grafiska knappar, ljud (som spelas med eller utan användarens inblandning), ljudfiler, ljudspår till video- och filmklipp, och video- och filmklipp.

(Provide a text equivalent for every non-text element (e.g., via "alt", "longdesc", or in element content). This includes: images, graphical representations of text (including symbols), image map regions, animations (e.g., animated GIFs), applets and programmatic objects, ascii art, frames, scripts, images used as list bullets, spacers, graphical buttons, sounds (played with or without user interaction), stand-alone audio files, audio tracks of video, and video.)

2.1 Se till att all information som visas med hjälp av färg också kan uppfattas utan färg, exempelvis genom placeringen i dokumentet eller med hjälp av märk-kodningen.

(Ensure that all information conveyed with color is also available without color, for example from context or markup.)

5.1 Om du använder datatabeller, ange rad- och kolumnöverskrifter.

(For data tables, identify row and column headers.)

6.1 Strukturera dina dokument så de kan läsas utan formatmallar ("style sheets"). Om till exempel ett HTML-dokument visas på skärmen utan att formatmallen används, skall det fortfarande vara möjligt att läsa dokumentet.

(Organize documents so they may be read without style sheets. For example, when an HTML document is rendered without associated style sheets, it must still be possible to read the document.)

6.3 Se till att sidorna är användbara även om scriptprogram, appletprogram, och andra program är frånsagna eller inte stöds i webbläsaren. Om detta inte kan uppnås så tillhandahåll motsvarande information på en alternativ, tillgänglig sida.

(Ensure that pages are usable when scripts, applets, or other programmatic objects are turned off or not supported. If this is not possible, provide equivalent information on an alternative accessible page.)

WCAG Prioritet 2

2.2 Se till att kombinationer av förgrunds- och bakgrundsfärger ger tillräckligt hög kontrast när de visas på en monokrom bildskärm, eller ses av en användare som har problem med färgseendet. [Prioritet 2 för bilder, Prioritet 3 för text].

(Ensure that foreground and background color combinations provide sufficient contrast when viewed by someone having color deficits or when viewed on a black and white screen. [Priority 2 for images, Priority 3 for text].)

3.1 När ett lämpligt märk-kodspråk finns tillgängligt, använd hellre märk-kod än bilder för att visa information.

(When an appropriate markup language exists, use markup rather than images to convey information.)

3.2 Skapa dokument som kan valideras i formella programmeringskodningssystem.

(Create documents that validate to published formal grammars.)

3.3 Använd formatmallar ("style sheets") för att åstadkomma avsedd layout och presentation.

(Use style sheets to control layout and presentation.)

3.4 Använd relativa snarare än absoluta enheter i märk-kodningens attributvärden (attribute values) och i formatmallarnas egenskapsvärden (property values).

(Use relative rather than absolute units in markup language attribute values and style sheet property values.)

3.5 Använd rubriknivåer för att ange dokumentstrukturen och använd dem för avsett ändamål.

(Use header elements to convey document structure and use them according to specification.)

12.4 Se till att styrelement i formulär är explicit kopplade till etiketterna.

(Associate labels explicitly with their controls.)

Skala

Den poängskala vi använt är nedanstående. I Bilaga 1 redogör vi för bedömningsgrunderna.

Betyg	Poäng	Innebörd
VG	2	Väl godkänt
G	1	Godkänt
IG	0	Underkänt
IA		Inte aktuell för webbplatsen

Resultat

Totalt sett undersöktes 60 webbplatser.

Totalt kontrollerades 12 punkter i WCAG 1.0 (Web Content Accessibility Guidelines). 5 av punkterna finns under prioritetsnivå 1 och 7 av punkterna på nivå 2.

Ingen av de kontrollerade webbplatserna har fått godkänt på samtliga punkter. Det finns alltså ingen webbplats som fullt ut följer riktlinjerna för tillgänglighet.

Resultatet i korthet

- Snittpoäng för nivå 1: 4.47 av 10 möjliga poäng
- Snittpoäng för nivå 2: 4.03 av 14 möjliga poäng
- 3 webbplatser får godkänt på samtliga krav på nivå 1 (Tysklands parlament, Storbritanniens regering och Italiens parlament) Med en generös bedömning skulle 18 webbplatser kunna anses ligga nära att bli godkända vad gäller nivå 1.
- Ingen webbplats klarar samtliga punkter
- 14 webbplatser når godkänd nivå (över ett snitt på 1 poäng)
- 27 webbplatser saknar alt-texter
- 35 webbplatser saknar relativa mått
- Endast 2 webbplatser validerar mot en teknisk standard (Sveriges och Ungerns regering)
- Gamla medlemsländer har ett något bättre resultat än nya, men skillnaden är inte stor.
- Bäst lyckas webbplatserna följa kraven 6.1, 6.2 och 2.2. Det vill säga webbplatserna kan läsas utan css, de fungerar bra utan stöd för script och de har goda kontraster mellan text och bakgrundsfärger.

Bästa land:

Om man väger samman de kontrollerade webbplatserna per land så framträder att vissa i vissa länder är både regeringens och parlamentens webbplatser utformade med relativt god tillgänglighet.

1. Sverige
2. Italien
3. Tyskland
4. Finland
5. Slovakien

Detta kan tyda på att man i dessa länder driver ett samlat arbete för att uppnå kraven på tillgänglighet. För svenska del är så fallet. I Sverige har kraven på tillgänglighet införlivats i generella och nationella riktlinjer för offentliga webbplatser. I dessa riktlinjer finns en rad krav på offentliga webbplatser. Vissa av dessa har sin grund i krav på tillgänglighet. Andra krav har sin grund i generella användbarhetskrav. Riktlinjerna har användaren i fokus och tar hänsyn till att vissa användare har speciella svårigheter med att hantera webbplatser.

Vi har inte i denna undersökning kunnat undersöka hur de övriga länderna arbetar med frågan. I Sverige har det tidigare funnits en bild av att Danmark och Nederländerna skulle vara framstående inom detta område. Den här undersökningen ger inte stöd för den bilden. Även Storbritannien brukar

nämnas som en förebild och där är resultatet splittrat. Den brittiska regeringens webbplats är den enskilda webbplats som får bäst betyg i undersökningen. Däremot får det brittiska parlamentet ett mycket lägre resultat.

Bästa webbplatser

Bryter man ner resultatet per webbplats så ligger 14 webbplatser över en snittpoäng på 1.

Land	Snittpoäng
1. Storbritannien, regeringen	1.45
2. Sverige, regeringen	1.42
3. Sverige, riksdagen,	1.33
4. Italien, parlamentet (kammaren)	1.33
5. Spanien, regering	1.27
6. Tyskland, regering	1.25
7. Italien, regering	1.25
8. Italien, parlament (senaten)	1.25
9. Tyskland, parlament	1.17
10. Nederländerna, parl.(1:a kammaren)	1.17
11. Finland, regering	1.17
12. Österrike, regering	1.00
13. Slovakien, regering	1.00
14. Finland, parlament	1.00

Sämsta webbplatser

Land	Snittpoäng
Danmark, parlament	0.08
Luxemburg, parlament	0.17
Polen, regering	0.17
Spanien, parlament	0.17
Nederländerna, parlament (1:a kammaren)	0.18
Slovenien, regering	0.25
Lettland, parlament	0.33
Nederländerna, regering	0.33
Portugal, parlament	0.33

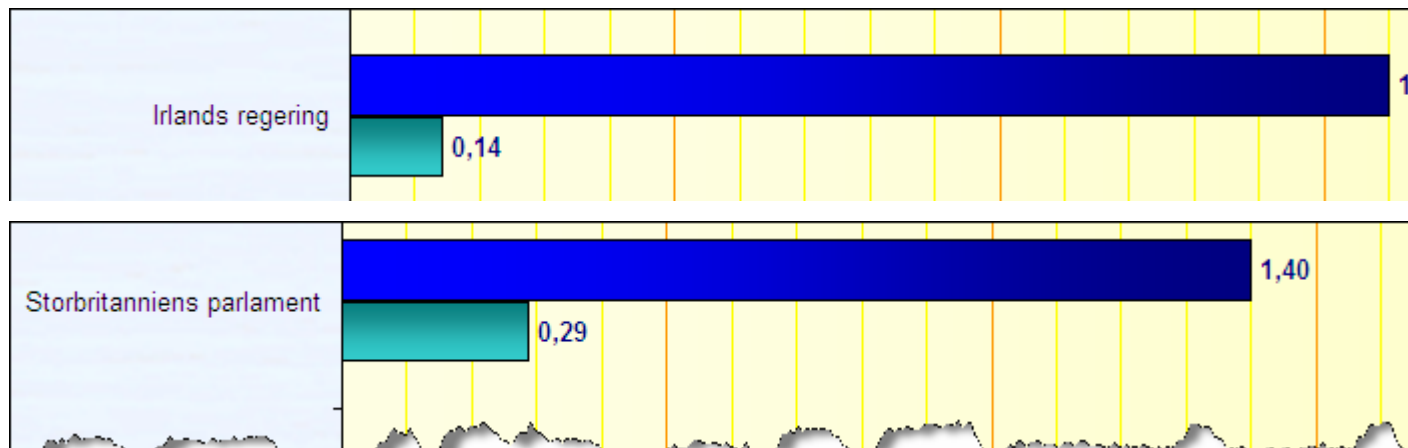
Fokus på prioritet 1

Indelningen av WCAG i tre prioritetsnivåer har skapat möjligheter att lägga upp arbetet på olika sätt. Ett sätt är att ta utvecklingen stegvis det vill säga att först ha som mål att uppfylla prioritetsnivå 1, sedan 2 och till sist 3. Ett annat sätt är att när man bygger en webbplats försöka klara samtliga relevanta krav vid ett och samma tillfälle.

Det senare sättet att tänka får nog sägas vara mer en metod som är lättare att i praktiken koppla till hur webbplatser utvecklas och förvaltas. Det är få webbredaktioner som först får resurser att bygga en webbplats som klarar nivå 1 för att sedan en tid senare få nya resurser för att bygga om webbplatsen så att den klarar nivå 2 och sedan ytterligare resurser för att klara nivå 3. I verkligheten har man snarare en budget för att bygga sin webbplats och sedan har man i stort sett bara resurser för ett löpande underhåll fram till dess man efter 3-5 år kommer fram till att det behövs en nyutveckling av den befintliga webbplatsen.

I Sverige har det sedan de nationella riktlinjerna för 24-timmarswebben togs fram varit fokus på att ta med relevanta krav snarare än att följa nivåer i WCAG. I de svenska riktlinjerna finns samtliga relevanta WCAG-krav inarbetade.

I andra länder har man haft ett tydligare fokus på WCAG:s prioritetsnivåer. Två sådana exempel är Irland och Storbritannien. Där har man kommit relativt långt med att uppfylla krav på nivå 1 men ser man till nivå 2 så är resultatet nedslående. Utvecklingen tycks ha stannat på nivå 1.

Bilaga 1 - Bedömningsgrund för de olika punkterna

WCAG Prioritet 1

1.1 Provide a text equivalent for every non-text element...

- **VG (2):** Om samtliga bilder i undersökningen har alt-texter och de är relativt långa för centrala bilder.
- **G (1):** Om det stora flertalet av bilderna i undersökningen har alt-texter och de oftast är relativt långa för centrala bilder.
- **IG (0):** Om ett flertal bilder helt saknar alt-text.

2.1 Ensure that all information conveyed with color is also available without color...

- **VG (2):** Ingen information är svår att tillgodogöra sig även utan stöd av färgerna.
- **G (1):** Färg är i vissa fall en betydande del av informationen vilket gör att det kan vara svårt att uppfatta informationen om man har problem att uppfatta färgerna. Exempelvis länkar som skiljer sig med färg från vanlig text, inte är understrukna, men har ett något avvikande typsnitt eller lätt avvikande formatering.
- **IG (0):** Viktig information kräver att besökaren kan uppfatta färger. Exempelvis länkar som inte är understrukna och bara skiljer sig med färg från vanlig text. I flera fall skiljer de sig bara från vanlig text när muspekaren pekar på länken och dessa fall betraktar vi också som underkända.

Notera: I Internet Explorer och flera andra webbläsare finns inställningar som kan stryka under länkar vilka egentligen inte är understrukna, d.v.s. inte är specificerade att vara, eller inte vara, understrukna på den aktuella webbplatsen. Det ska inte krävas att den dator användaren för tillfället sitter vid råkar ha denna inställning.

5.1 For data tables, identify row and column headers.

Denna punkt är svårbedömd eftersom tabeller ofta är relativt få till antalet och placerade en bra bit ned i strukturen. Bedömningen baserar sig därför oftast på ett litet underlag som i praktiken kan vara en mindre del av det totala antalet tabeller.

- **VG (2):** Alla tabeller vi funnit har korrekta, eller i det närmaste korrekta, tabellrubriker som kopplats korrekt med datacellerna (antingen via attributet scope eller via attributen id och headers).
- **G (1):** I stort sett alla tabeller har tabellrubriker, men det kan finnas brister i kopplingen till datacellerna.
- **IG (0):** Om ett flertal tabeller saknar tabellrubriker eller har felaktiga tabellrubriker.

6.1 Organize documents so they may be read without style sheets...

- **VG (2):** Dokumenten är klart läsbara och presenterade i en logisk ordning när css stängs av.
- **G (1):** Dokumenten är läsbara och logiska i en utsträckning som gör att de blir användbara när css stängs av.
- **IG (0):** All information är inte läsbar och/eller läsordningen blir så ologisk att informationen blir svår att tillgodogöra sig när css är avstängt.

6.3 Ensure that pages are usable when scripts, applets, or other programmatic objects are turned off or not supported...

Vi har i denna undersökning inte inkluderat funktioner. Undantaget är eventuella sökfunktioner och utskriftsfunktioner som ingått i granskningen av denna punkt.

- **VG (2):** Webbplatsens alla navigationsdelar går att använda på ett bra sätt när stöd för script, flash och active x saknas. Här ska även eventuell utskriftsfunktion och sökfunktion fungera.
- **G (1):** Den vanliga navigationen (menyerna) går att använda när stöd för script, flash och active x saknas, vissa funktioner, exempelvis snabbänkar, sökfunktion och utskriftsfunktion, kan ha inskränkningar i funktionaliteten. Dock måste sökfunktionen fungera.
- **IG (0):** Webbplatsen blir svår att hantera när stöd för script, flash och active x saknas.

WCAG Prioritet 2

2.2 Ensure that foreground and background color combinations provide sufficient contrast...

Vi har i denna granskning använt Colour Contrast Analyser, version 1.0, utvecklad av Jun (<http://html.idena.jp/>) och Steve Faulkner (www.nils.org.au/ais/).

Vi har mätt skillnaden i ljushetsgrad (difference in brightness). Den gräns som används internationellt är 125 på en 255-gradig skala. Skillnaden i ljushetsgrad måste alltså vara 125 eller mer för att kontrasten ska kunna anses godkänd.

- **VG (2):** Alla kontraster på webbplatsen är väl inom gränsen.
- **G (1):** Menyerna och texten i innehållet på webbplatsen uppfyller kraven men vissa biområden och bilder kan ha sämre kontraster.
- **IG (0):** Meny, innehåll eller betydande delar av övriga webbplatsen uppfyller inte kraven.

3.1 When an appropriate markup language exists, use markup rather than images to convey information.

- **VG (2):** Bilder som i huvudsak innehåller text används inte och enbart enstaka bilder som delvis innehåller text används. Dessa bilder måste ha ett berättigande, d.v.s. det måste finnas ett skäl till att en bild har använts och text lagts in i denna. Exempel på ett bra tillfälle är bilder av flöden eller organisationsscheman. Text i sådana bilder måste vara minst dubbelt så stor som vanlig text på webbplatsen visad med normal storlek.
- **G (1):** Bilder som i huvudsak innehåller text används inte, men det förekommer bilder som delvis innehåller text.
- **IG (0):** Bilder som i huvudsak innehåller text används och/eller mycket information ligger i bilder som helt eller delvis innehåller text.

3.2 Create documents that validate to published formal grammars.

Vid validering har vi använt WDG:s html-validator (www.htmlhelp.org/tools/validator/). Vid valideringen har vi valt att inte inkludera varningar, men att validera hela webbplatsen vilket i praktiken innebär maximalt 100 sidor.

Vissa webbplatser har lagt in kod för att hindra olika typer av automatiska verktyg att ladda ner koden vilket gör att WDG:s validator inte kan hämta sidornas kod. I dessa fall har vi använt W3C html-validator (<http://validator.w3.org>) där vi validerat slumpmässigt valda sidor tills vi kunnat sätta en bedömning.

- **VG (2):** 95% eller fler av sidorna validerar helt korrekt och återstående sidor har enbart enstaka fel.
- **G (1):** 90% eller fler av sidorna validerar helt korrekt.
- **IG (0):** Färre än 90% av sidorna validerar korrekt.

3.3 Use style sheets to control layout and presentation.

Vi har här i första hand kontrollerat förekomsten av tabeller i layoutsyfte. Detta anknyter även till riktlinje 5.3 “Do not use tables for layout unless the table makes sense when linearized. Otherwise, if the table does not make sense, provide an alternative equivalent (which may be a linearized version).”

Idag hanterar webbläsarna css i en sådan utsträckning att tabeller inte ska användas för layout.

Riktlinje 5.3 har därför i viss mån spelat ut sin roll och innebörden täcks upp av 3.3.

- **VG (2):** Inga tabeller används i layoutsyfte och i stort sett all presentation (fäger, typsnitt, storlekar osv.) sköts med hjälp av css.
- **G (1):** Endast enstaka layouttabeller används och i merparten av presentationen sköts med hjälp av css.
- **IG (0):** Layouttabeller används på merparten av webbplatsens sidor och/eller merparten av presentationen sköts inte med css.

Notera att vi avstått ifrån att väga in enstaka tabeller som används för layout av formulär vilka innehåller mer än ett fält.

3.4 Use relative rather than absolute units in markup language attribute values and style sheet property values.

- **VG (2):** Webbplatsen går att förstora i webbläsaren (Internet Explorer 6), två steg och texten blir större och är klart läsbar. Även formulär förstoras på ett bra sätt.
- **G (1):** Webbplatsen går att förstora i webbläsaren (Internet Explorer 6), två steg och texten blir större även om det förekommer enstaka undantag (exempelvis formulär). Texten blir klart läsbar även om mindre störningar kan förekomma (enstaka bokstäver försvinner in under ytor/går ihop med annan text).
- **IG (0):** Texten går till stora delar inte att förstora. Det kan exempelvis innebära att menyn inte går att förstora eller använda vid två stegs förstoring.

3.5 Use header elements to convey document structure and use them according to specification.

- **VG (2):** Alla visuella rubriker med enbart enstaka undantag är uppmärkta med rubrikelement i en korrekt hierarki.
- **G (1):** Alla huvudrubriker, med enbart enstaka undantag, är korrekt uppmärkta och många av underrubrikerna är uppmärkta som rubriker.
- **IG (0):** Rubrikelement används inte korrekt eller i en för låg omfattning.

12.4 Associate labels explicitly with their controls.

- **VG (2):** Samtliga ledtexter (formulärsrubriker) är inlagda med label-element och korrekt kopplade till formulärsobjekten. I de fall visuella ledtexter saknas finns title-texter på formulärsobjektet.
- **G (1):** Med ett fåtal undantag är samtliga ledtexter (formulärsrubriker) inlagda med label-element och korrekt kopplade till formulärsobjekten. Alternativt finns det title-texter på formulärsobjekten.
- **IG (0):** Många ledtexter är inte inlagda med label-element och title-texter används inte i någon större omfattning till formulärsobjekten.

Bilaga 2 - Undersökningsdata

Allt data för undersökning finns samlad i ett separat Excel-dokument, Resultat_EUstater.xls.